

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ**

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Публічна служба в Україні»

на тему:

**«ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС
НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»**

студента 2 курсу, групи 2-АПУА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»

Кирилюка Миколи Олександровича

Керівник: к.держ.упр., доц. Юник І. Г.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

Вінниця-2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Теоретико-правова основа корупції у сфері публічної служби як явища	5
1.1. Поняття, ознаки та види корупції у публічній службі.....	5
1.2. Правове забезпечення запобігання корупції у сфері публічної служби.....	12
РОЗДІЛ 2. Аналіз функціонування Національного агентства з питань запобігання корупції	14
2.1. Національне агентство з питань запобігання корупції: особливості правового статусу.....	14
2.2. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції.....	19
2.3. Зарубіжний досвід організації та функціонування спеціалізованих органів у сфері запобігання корупції.....	25
ВИСНОВКИ	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31

ВСТУП

Актуальність теми. Корупція в Україні визначається, як одна з основних загроз її національній безпеці.

Корупція впливає на всі сфери діяльності держави – руйнує економіку, підриває довіру до влади з боку громадськості, створює ризики для демократичних процесів, згубно впливає на імідж країни. Високий рівень корупції в Україні визначається як одна з основних перешкод на шляху до залучення іноземних інвестицій в українську економіку. Тому, в Україні виникла нагальна потреба боротьби з корупцією. Також, ця потреба підтверджується обраним, народом України, шляхом на вступ до Європейського Союзу, де до корупції нульова толерантність.

Слід також зазначити, що корупція має значний вплив на публічну службу в Україні і цей вплив відчутний на усіх її рівнях. Корупція в публічній службі порушує основні принципи діяльності її службовців, такі як: служіння народу України, принципи соціальної справедливості, пріоритету прав людини і громадянина, чесності, дотримання прав і законних інтересів. Ці порушення формують недовіру з боку громадян до інституції публічної влади, що призводить до недовіри до держави в цілому.

Тому дуже важливим та вкрай необхідним є формування державної антикорупційної політики та розроблення і реалізація ефективних стратегій протидії корупції у всіх сферах функціонування держави.

Об'єкт дослідження – процес запобігання корупції у сфері публічної служби.

Предмет дослідження – організаційно-правовий статус Національного агентства з питань запобігання корупції.

Метою курсової роботи стало комплексне визначення корупції, аналіз та заходи щодо запобігання у сфері корупційних явищ в Україні.

Для досягнення мети визначено наступні **завдання**:

- дослідити поняття, ознак та видів корупції у публічній службі;
- розглянути правове забезпечення запобігання корупції у сфері публічної служби;

- дослідити особливості правового статусу Національного агентства з питань запобігання корупції;

- розглянути повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції;

- проаналізувати зарубіжний досвід організації та функціонування спеціалізованих органів у сфері запобігання корупції.

У курсовій роботі використано наступні *методи дослідження*:

- Досліджено наукові роботи українських вчених, щодо потреб боротьби з корупцією в сфері публічної служби України
- Вивчено досвід країн світу а також міжнародних організацій у сфері запобігання та протидії корупції.
- Проведено аналіз українського законодавства щодо запобігання корупції.

Дослідженням поняття «корупція» займалися такі вчені: Ю. А. Комісарчук, В.І. Франчук., О Хмара, М. Бездольний, М. І. Мельник, Є. В. Невмержицький, О. В. Шаповалов, В. І. Шакур, С. М. Клімов, Л. Г. Коваль, М. В. Фоміна та багато інших. Усі вони зійшлися на тому, що корупція – це найактуальніша проблема сучасності на усіх рівнях та в усіх сферах життєдіяльності країни.

Курсова робота складається із вступу, двох взаємопов'язаних розділів і підрозділів, висновків та списку використаної літератури.

ВИСНОВОК

У ході роботи було проведено дослідження організаційно-правового статусу Національного агентства з питань запобігання корупції, як основного органу влади, що формує антикорупційну політику держави. Зауважу, що усі завдання дослідження, які були зазначені у Вступі Курсової роботи, виконано.

Під час роботи було досліджено ознаки, види та передумови виникнення корупції у публічній службі. Розглянуто розуміння поняття «корупція» українськими науковцями, а також розглянуто погляд ООН на проблему корупції у світі.

Розглянуто правове забезпечення запобігання корупції у публічній службі України. Визначено, що запобігання корупції у сфері публічної служби в Україні насамперед регулюється Законом України «Про запобігання корупції». Визначено основні положення закону щодо запобігання корупції у публічній службі.

Визначено поняття «конфлікт інтересів» виникнення якого можливе у публічній службі. Розкрито поняття потенційного та реального конфлікту інтересів публічних службовців.

Досліджено особливості правового статусу Національного агентства з питань запобігання корупції. Відображена головна мета роботи цього органу, що полягає в запобіганні та попередженні корупції, яка реалізується через виявлення та усунення чинників які можуть призвести до таких правопорушень. Визначено нормативно-правові акти які регулюють діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції. Визначено статус Національного агентства з питань запобігання корупції. Детально охарактеризована організаційна структура Національного агентства з питань запобігання корупції. Це все дало змогу детальніше зрозуміти специфіку роботи цього органу.

Розглянуті та детально описані повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції. Серед яких є: аналіз ситуації з корупцією в державі, розробка антикорупційної стратегії, виявлення корупційних норм у законодавстві України, контроль щодо запобігання інтересів у діяльності публічної служби,

контроль та перевірка декларацій публічних службовців, контроль за дотриманням фінансуванням політичних партій, співпраця з викривачами корупції тощо.

Розглянуто зарубіжний досвід організації та функціонування спеціалізованих органів у сфері запобігання корупції. Визначено приклад міжнародного досвіду який Україна перейняла для себе у сфері запобігання та протидії корупції. Сформульовано основні аспекти антикорупційної політики Європейського Союзу запропоновані до реалізації в Україні.

Для виконання цієї роботи були проаналізовані дослідження багатьох науковців щодо поняття корупції у публічній службі та щодо потреб боротьби з нею. Розглянуті погляди зарубіжних держав на явище корупції у функціонуванні держав та їх досвід у запобіганні та протидії корупції. Проведено особистий аналіз поняття «корупція» його ознак, форм, видів та передумов її виникнення. Вивчено українське законодавство щодо запобігання корупції в публічній службі. Проведено аналіз організаційно-правового статусу Національного агентства з питань запобігання корупції.

Результатом курсової роботи є проведене комплексне дослідження проблеми корупції в публічній службі в Україні та заходів запобігання їй, впроваджених Національним агентством з питань запобігання корупції, що означає досягнення поставленої мети дослідження.

Національне агентство з питань запобігання корупції є ключовим антикорупційним органом в Україні, саме він відповідальний за формування антикорупційну політику держави та може створити результативну систему боротьби з корупцією в органах влади. Його організаційно-правовий статус, який був досліджений у цій роботі, дозволяє стверджувати, що це справді потужний орган який при ефективному виконанні своїх повноважень, взаємодії з владою та суспільством, дотримання принципів прозорості та чесності зможе досягти мети своєї діяльності та перемоги над корупцією в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонова С.Є, Мартинюк Г.Ф. Шинкарук А. Л., та ін. Дослідження сприйняття корупції в Україні. Дніпро, 2022. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/36.pdf
2. Банчук О.А., Дудоров О.О., Луцик В.В., та ін. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Київ, 2017. URL: https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/1523446135commentary_corruption.pdf
3. Гура В. В. Поняття корупції, як економіко-правового феномену / Вчені записки Університету «КРОК» : зб. наук пр. Київ, 2021. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/456/483>
4. Гуторова Н.О, Пашков В.М., Батиргареев В.С. Реформування системи охорони здоров'я : корупційні ризики та способи їх усунення: матеріали «круглого столу» (м. Харків, 5 груд. 2019 р.) - Харків : Право, 2019. URL: https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%9A%D1%80%D1%83%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9-%D1%81%D1%82%D1%96%D0%BB_%D0%A0%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%A1%D0%9E%D0%97_5.12.2019_3.pdf
5. Джуган В.В. Органи що здійснюють державний контроль у сфері фінансування політичних партій в Україні та окремих країнах ЄС: порівняльний аналіз / В. В. Джуган // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. Ужгород, 2017. URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/nvuzhpr_2017_43\(1\)_15.pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/nvuzhpr_2017_43(1)_15.pdf)
6. Кікалішвілі М. В. Світовий досвід реалізації антикорупційної політики та його застосування в Україні. Харків, 2019. URL: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2019/6/35.pdf>

7. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31 жовт. 2003 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text
8. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/Laws/show/254к/96-вр>
9. Кубасенко А.В. Лекція до теми «Сучасні тенденції та характерні ознаки корупції. Антикорупційне законодавство в Україні» для студентів заочної форми навчання за спеціальністю «Правоохоронна діяльність». Одеса, 2016.
URL: <https://oduv.s.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Lektsiya-1-5.pdf>
10. Лисенко В.І., Леміш О.О Міжнародні стандарти боротьби з корупцією / Пріоритетні напрями діяльності Національної поліції України: Тези доповідей учасників науково-практичної конференції курсантів, студентів та слухачів магістратури (м. Харків, 12 грудня 2018 р.). - Харків, 2018. URL: https://www.univd.edu.ua/general/publishing/konf/12_12_2018/pdf/35.pdf
11. Мазярчук В.М., Федько І. В. Вплив корупції на економічне зростання. Київ, 2016. URL: https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2016/12/2016-10-07_anticorruption_product_full_vychytano.pdf
12. Мельник О.Г. Міжнародний досвід запобігання та протидії корупції як вектор формування національної антикорупційної політики в Україні / Актуальні проблеми правознавства : зб. наук. пр. Одеса, 2022. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/6108/1/Mizhnarodnyi_dosvid.pdf
13. Національне агентство з питань державної служби : [Веб-сайт]. Електронні дані. Режим доступу: <https://nads.gov.ua/>
14. Національне агентство з питань запобігання корупції : [Веб-сайт]. Електронні дані. Режим доступу: <https://nazk.gov.ua/uk/>
15. Політова А. С. Протидія корупції в Україні як вимога Європейської інтеграції / Нове українське право, Випуск 6, Том 2. Харків, 2022. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/401/355>
16. Політова А.С. Корупція в Україні: Проблеми та шляхи вирішення / Кримінально-правові засади протидії корупції : зб. наук. мат. Харків, 2017.

- URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/31_03_2017/pdf/67.pdf
17. Про державну службу в Україні : Закон України від 10 груд. 2015р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
18. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700- VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
19. Про політичні партії в Україні : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2365-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
20. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
21. Романів Р.Р. Запозичення досвіду іноземних країн у протидії корупції в Україні / Особливості застосування антикорупційного законодавства: від розслідування до вироку суду: Тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 17 жовтня 2019 року) - Харків, 2019. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/17_10_2019/pdf/45.pdf
22. Трепак В. М. Міжнародний досвід запровадження системи заходів антикорупційної спрямованості / В. М. Трепак // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. Київ, 2015. URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/aymvs_2015_2_22%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/aymvs_2015_2_22%20(1).pdf)
23. Трепак В. М. Теоретико-прикладні проблеми запобігання корупції в Україні. Львів, 2020. URL: <http://idpnan.org.ua/files/2020/trepak-v.m.-teoretiko-prikladni-problemi-zapobigannya-ta-protidiyi-koruptsiyi-v-ukrayini.pdf>
24. Хамходера О. П. Запобігання корупційним проявам у публічній службі / В. В. Галуцько // Адміністративне право України. Одеса, 2021. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/>
25. Харківська обласна державна адміністрація. Норми та стандарти поведінки державних службовців. Харків, 2019. URL: https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/1062/106133/Attaches/normi_ta_standarti_povedinki_derzhavnih_sluzhbovtsiv..pdf

26. Шаповалова О.А. Запобігання корупції у запитаннях та відповідях / О.А. Шаповалова та ін. // Посібник для суддів. Київ, 2017. URL: <http://www.nsj.gov.ua/files/1526979943Anti-Corruption%20Handbook.pdf>
27. Швидкий Я. Ю. Зарубіжний досвід протидії корупції та можливості його імплементації в Україні. Київ, 2020. URL: <http://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/1654/2105>
28. Шурман, І.М., Чарських І. Ю. Значення грузинського досвіду антикорупційних реформ для України / Вісник студентського наукового товариства ДонНУ ім. В. Стуса. Вінниця, 2022. URL: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/12075>
29. Юник І.Г., Хіміч Ю.М. Сучасний стан формування та реалізації антикорупційної політики в Україні / За заг. ред. проф. В. В. Кононенка // Публічне управління і право: історія, теорія, практика. Вінниця, 2021. URL: https://library.vspu.net/jspui/bitstream/123456789/10302/1/Yunyk_Publichne%20upravlinnja%20i%20pravo_vip1_2021-43-49.pdf
30. Яковенко С. Б. Сутність корупції та її класифікація. Серія: Державне управління. 2017. URL: http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/1_2017/21.pdf